

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 158/2021-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Harakálym, Mlynská 28, Košice, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Cdo 191/2019 z 27. mája 2020 a rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 11 Co 260/2018 z 3. apríla 2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav

1. Ústavnému súdu bola 2. septembra 2020 doručená ústavná sťažnosť (doplnená podaním z 8. decembra 2020, pozn.) sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutými rozhodnutiami všeobecných súdov uvedenými v záhlaví tohto uznesenia.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol žalobcom v konaní vedenom Okresným súdom Rožňava (ďalej len „okresný súd“) o náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia utrpého pri dopravnej nehode proti žalovanej poisťovni spoluzodpovedného vodiča za dopravnú nehodu. Okresný súd rozsudkom č. k. 8 C 379/2012 z 21. júna 2018 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 18 864 eur zodpovedajúcu základnej výmere sťaženia spoločenského uplatnenia a vo zvyšnej časti mimoriadneho zvýšenia náhrady a úrokov z omeškania žalobu zamietol.

3. Proti tomuto rozsudku sťažovateľ podal odvolanie, dôvodiac tým, že splňa zákonné predpoklady na mimoriadne zvýšenie náhrady sťaženého spoločenského uplatnenia a napadol právne hodnotenie nároku na úroky z omeškania, ktoré si žalobou uplatnil spätne, pretože mu poisťovňa oznámila, že požadované plnenie neposkytne a popiera jeho vznik. V súdnom konaní však úspešne preukázal, že si nárok uplatňoval v súlade s právom, a preto bola poisťovňa povinná plniť zmluvný záväzok a dostala sa do omeškania. O odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd napadnutým rozsudok tak, že potvrdil zamietavý výrok rozsudku súdu prvej inštancie, zmenil rozsudok vo výroku o trovách pred súdom prvej inštancie a trovy odvolacieho konania nepriznal žiadnej zo sporových strán. Z odôvodnenia vyplýva, že povinnosť poisťovne plniť zo zmluvy o poistení zodpovednosti za škodu zákon podmieňuje preukázaním nároku na náhradu škody poškodeným. Zákon (§ 11 ods. 7) spája zročnosť pohľadávky s pozitívnym výsledkom prešetrenia poistnej udalosti poisťiteľom alebo s úpravou povinnosti plniť súdnym rozhodnutím. Výnimku z tohto pravidla stanovuje zákon len pre prípad, že si poisťiteľ nespĺnil svoju oznamovaciu povinnosť o výsledku šetrenia do 3 mesiacov uplatnenia nároku poškodeným.

4. Sťažovateľ napadol tento odvolací rozsudok dovolaním, ktoré odôvodnil nesprávnym právnym posúdením otázky majúcej vplyv na rozhodnutie, ktorá dosiaľ v judikatúre riešená nebola podľa § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku. Uvedený dôvod považoval za naplnený tak v otázke aplikácie možnosti mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, ako aj v otázke vzniku omeškania žalovanej.

5. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľa odmietol ako procesne neprípustné, keďže dovolaním nastolenú otázku možnosti mimoriadneho zvýšenia náhrady považoval za hodnotiaci skutkový záver všeobecných súdov vyplývajúci z dokazovania, ktorý nepredstavuje právne posúdenie veci, a poukázal na viazanosť dovolacieho súdu skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ svojou ústavnou sťažnosťou a jej doplnením vytyka najvyššiemu súdu a krajskému súdu nesprávne právne posúdenie vzniku omeškania s poukazom na potrebu komplexného posudzovania systému všeobecnej a osobitnej úpravy synalagmatických práv a povinností účastníkov súkromnoprávných vzťahov, ktorým korelujú povinnosti druhého účastníka vzťahu.

7. Na základe tejto sťažnostnej argumentácie a po zmene petitu doplňujúcim podaním z 8. decembra 2020 sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom v tomto znení:

„1. Krajský súd v Košiciach prvým výrokom rozsudku sp. zn. 11Co/260/2018 zo dňa 03.04.2019 a Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 4Cdo/191/2019 zo dňa 27.05.2020 porušili základné právo sťažovateľa... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

2. Prvý výrok rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/260/2018 zo dňa 03.04.2019 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/191/2019 zo dňa 27.05.2020 sa zrušuje a vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi... priznáva náhradu trov právneho zastúpenia...“

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou sťažnosti je namietané porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť zo strany krajského súdu nesprávnou interpretáciou právnej normy a následným nesprávnym právnym posúdením otázky vzniku omeškania poistiteľa s plnením poistného plnenia v prípade, že z výsledku jeho prešetrovania nevyplývalo, žeby bol nárok uplatnený poškodeným preukázaný, ako aj arbitrárnosťou uznesenia najvyššieho súdu, ktorý nevzhladol tvrdené dovolacie dôvody a tvrdené pochybenia nenapravil. Námietka obsiahnutá v ústavnej sťažnosti smerujúca proti rozsudku krajského súdu je teda takmer totožná s jednou z dovolacích námietok, ktorou sa zaoberal už najvyšší súd pri posudzovaní existencie namietanej vady na účely prípadného pripustenia dovolania.

III.1. K napadnutému rozsudku krajského súdu:

9. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu bol sťažovateľ oprávnený podať dovolanie, čo aj využil a predostrel svoju argumentáciu totožnú s obsahom ústavnej sťažnosti. Dovolanie predstavovalo účinný prostriedok, prostredníctvom ktorého následne najvyšší súd poskytoval ochranu základným právam i právam zaručeným medzinárodnými zmluvami, ktorých porušenie sťažovateľ namieta v ústavnej sťažnosti. Je tak naplnená ústavná podmienka pre aktiváciu princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“), ktorá ústavnému súdu odníma právomoc konať a rozhodovať o ochrane označených základných práv i práva podľa dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu.

10. Preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu:

11. Sťažovateľ svojím podaním z 8. decembra 2020 doplnil sťažnosť z 2. septembra 2020 a zmenil jej petit tak, že napáda okrem rozsudku krajského súdu aj uznesenie najvyššieho súdu vo veci jeho dovolania. Ústavný súd je viazaný rozsahom a dôvodmi ústavnej sťažnosti, ktorú je možné podať len v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (§ 124 posledná veta zákona o ústavnom súde). Sťažovateľ rozšíril svoju sťažnosť aj na uznesenie najvyššieho súdu celkom zjavne až po uplynutí zákonnej lehoty, a preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako oneskorene podanú podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde.

12. V dôsledku odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ostatnými návrhmi obsiahnutými v sťažnosti už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. marca 2021

Peter Molnár
predseda senátu